

[Ib Thyregod.]

efter min opfattelse kan man ikke anvende begge fremgangsmåder efter hinanden, man må vælge, og når man som jeg har taget det standpunkt at begære lovforslagets stadfæstelse udskudt efter ekspropriationsbestemmelsen, kan jeg ikke gå ind for en folkeafstemning.

Må jeg også i denne forbindelse have lov til at henvise til professor Poul Andersens artikel i Politiken for den 18. maj 1961, som jeg har været inde på ved anden behandling — jeg beder om tilladelse til et citat —:

„Når det fastholdes, at udlevering af håndskrifterne i overensstemmelse med lovforslaget vil være ekspropriation, kan der ikke blive tale om den af professor Ross foreslåede folkeafstemning. Dette fremgår af grundlovens § 42, stk. 2.“

Poul Møller: At den konservative folketingsgruppe er imod dette lovforslag, har jeg jo mange gange redegjort for her i det høje ting, og jeg skal undlade at komme ind på alle de betragtninger, vi har drøftet vedrørende dette lovforslag siden 1961. Det er almindelig bekendt, dels at vi betragter lovforslaget som mangelfuldt tilblevet, dels at vi mener, det i sin udformning lider af sådanne mangler, at det åbner for strid igen imellem Danmark og Island om lovens fortolkning; dels mener vi, at det er for vidtgående med hensyn til udlevering fra danske samlinger, dels mener vi, det er betænkeligt at splitte samlinger, der danner grundlag for videnskabelig forskning, og endelig har vi, som det ofte er blevet fremført, respekt for testamentariske dispositioner.

Da folketinget i sidste uge behandlede dette lovforslag ved anden behandling, forkastedes et ændringsforslag om, at man i hvert fald beholdt Flatøbogen og Codex regius af Eddadigtene her i landet. Dette blev stemt ned af flertallet, og flertallet vedtog endvidere, at sagen skulle afgøres nu, og flertallet vedtog endelig, at der skulle finde en fortsat udvalgsbehandling sted. Man kan i og for sig sige, at disse to sidste vedtagelser strider lidt imod hinanden, hvis udvalgsbehandlingen skulle have været en realitetsbehandling. Derfor skete der også det, at udvalgsbehandlingen blev en ren

formalitet. Efter at en deputation var mødtaget og havde været inde i 8-10 minutter, meddelte udvalgets formand, at der skulle afgives tillægsbetænkning, og han henviste til den folketingsbeslutning, der var truffet ved anden behandling, som flertallet fortolkede på den måde, at der nu ikke længere var nogen mulighed for en realitetsforhandling om lovforslagets tekst, om dets indhold, om udleveringens omfang o. s. v. Dette måtte skuffe alle os, der havde håbet på, at man endnu i den tolvte time kunne nå frem til en realitetsbehandling af disse problemer, nå ind til en virkelig reel diskussion.

Dagen efter anden behandling afgav udvalget tillægsbetænkning. Udvalgsrådet indkaldtes med få timers varsel, uden at mennesker udefra fik nogen mulighed for på ny at henvende sig til udvalget med deres synspunkter eller at fremsætte forslag til denne sags løsning. 15 minutter var det, der blev os beskåret af udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling i en sag af denne betydning og i en sag, der kalder så meget på følelser og lidenskaber også i det danske folk. Det må vi beklage.

Vi må ligeledes beklage, at vi ikke fik svar på det spørgsmål, vi stillede om, hvorvidt man ville udskyde lovens ikrafttræden, indtil det grønlandske landsråd havde haft lejlighed til at udtale sig om Flatøbogens udlevering. Dette blev afvist, og vi protesterede mod betænkningens afgivelse.

Jeg vil gerne sige her, at formålet med udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling, efter at landstinget blev afskaffet, klart må være, at en realitetsbehandling kan finde sted mellem anden og tredje behandling. Det kan ikke være sådan, at man kun betragter det som en formalitet; så er der intet vundet ved, at vi har afskaffet landstingsbehandlingen og ladet den afløse af en udvalgsbehandling mellem anden og tredje behandling. Vi måtte derfor protestere imod formandens fremgangsmåde. Vi vil i dag også sige, at denne fremgangsmåde, denne afskæring af nye realitetsforhandlinger, har været med til at påvirke mange mennesker i vort land og mange i den konservative folketingsgruppe til at tage det standpunkt, vi tager her ved tredje behandling.